

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 29 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. birželio 23 d. paduotu trečiojo asmens uždarosios akcinės bendrovės „Krestan“ kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 23 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Vilniaus apygardos teismas 2023 m. sausio 25 d. nutartimi netenkino pareiškėjos „Betelgeuse EOOD“ prašymo patvirtinti jos finansinį reikalavimą BUAB „Finien“ bankroto byloje; *ex officio* (pagal pareigas) pripažino negaliojančia LUAB „Semeta“ ir L. M. 2010 m. sausio 4 d. paskolos sutartį bei L. M. ir BUAB „Finien“ 2010 m. liepos 1 d. paskolos sutartį; pripažino negaliojančiu nuo sudarymo momento 2010 m. liepos 16 d. paprastai neprotestuotina vekselį, kuriuo BUAB „Finien“ įsipareigojo sumokėti L. M. 20 550 000 Lt (5 951 691,38 Eur) iki 2020 m. gruodžio 16 d. ir 2013 m. spalio 13 d. bei 2015 m. gegužės 5 d. indosamentus, taip pat Vilniaus m. 3 notaro biuro notaro 2020 m. gruodžio 31 d. vykdomąjį įrašą, kuriuo nutarta išieškoti iš BUAB „Finien“ vekselio turėtojai „Betelgeuse EOOD“ pagal vekselį nesumokėtus 5 951 691,38 Eur, 6 073,97 Eur notaro atlyginimą už vykdomojo įrašo išdavimą, 6 proc. metines palūkanas, susidariusias nuo mokėjimo termino pabaigos iki visiško apmokėjimo. Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. kovo 23 d. nutartimi pakeitė Vilniaus apygardos teismo 2023 m. sausio 25 d. nutartį: atsisakė atnaujinti pareiškėjai „Betelgeuse EOOD“ terminą finansiniam reikalavimui pareikšti ir netenkino prašymo dėl 6 190 615,08 Eur finansinio reikalavimo patvirtinimo BUAB „Finien“ bankroto byloje; pripažino negaliojančiu Vilniaus m. 3 notaro biuro notaro 2020 m. gruodžio 31 d. vykdomąjį įrašą, netenkino reikalavimo pripažinti negaliojančiu 2010 m. liepos 16 d. paprastąjį vekselį.

Kasaciniu skundu trečiasis asmuo prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2023 m. sausio 25 d. nutarties dalį, kuria pripažinti niekiniais ir negaliojančiais UAB „Semeta“ ir L. M. 2010 m. sausio 4 d. paskolos sutartis, L. M. ir UAB „Finien“ 2010 m. liepos 1 d. paskolos sutartis ir 2010 m. liepos 16 d. paprastas neprotestuotinas vekselis; pakeisti Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. kovo 23 d. nutartį ir patenkinti trečiojo asmens apeliacinį skundą. Trečiojo asmens kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, ir argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika. Kasaciją grindžiant CPK 346 straipsnio 2 dalies 3 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo praktiką ir argumentuotai pagrįsti, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pateikęs skirtingus teisės taikymo išaiškinimus ir kyla problema, kuriuo iš skirtingų (vienas kito neatitinkančių) kasacinio teismo išaiškinimų konkrečiu klausimu reikia vadovautis.

Trečiasis asmuo

kasaciniame skunde nurodo, kad: 1) apeliacinis teismas padarė įrodymų vertinimo klaidą ir pažeidė CPK 14 straipsnio 1 dalį, kadangi jis neįvertino ir tinkamai nekvalifikavo vieno iš byloje esančių įrodymų – L. M. ir BUAB „Semeta“ 2010 m. lapkričio 25 d. susitarimo; 2) apeliacinis teismas nurodė, kad vekselis atlieka prievolės įvykdymo užtikrinimo funkciją ir padarė išvadą, kad neįmanoma perleisti tik užtikrinimo priemonės, jeigu tam pačiam asmeniui neperleidžiamos ir teisės pagal pagrindinę prievolę, kurią užtikrina vekselis, tačiau kasacinio teismo praktikos šiuo klausimu nėra, todėl kasacinis teismas turėtų įvertinti, ar apeliacinis teismas skundžiamoje nutartyje pagrįstai nusprendė, jog vekselis be pagrindinės prievolės negalėjo būti perleistas; 3) teismas pažeidė laikinųjų apsaugos priemonių taikymą bankroto procese reglamentuojančias teisės normas ir nukrypo nuo teismų praktikos, kai nepagrįstai pripažino vekselio perleidimą galiojant laikinoms apsaugos priemonėms iškėlus bankroto bylą teisėtu.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė kasaciniame skunde nurodytas proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtai teismo nutarčiai priimti. Kasacinio skundo teiginiai taip pat nepatvirtina ir kasacinio teismo praktikos nevienodumo.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Atsisakyti priimti kasacinį skundą ir gražinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Gražina Davidonienė

Algirdas Taminskas